Raadsvoorstel

Raadsnummer:	**2025-016**	Zaaknummer:	**1817931**
Onderwerp:	**Netcongestie: aanvullende maatregelen bij wijkreconstructies**		
Korte inhoud:	De netcongestie in Nijkerk tijdig en efficiënt aanpakken door werkzaamheden van netverzwaring te combineren met reconstructies van de openbare ruimte en hiermee noodzakelijke investeringen te doen in de verbetering van de leefomgeving van de bewoners.		

Datum B&W:	18 februari 2025	Portefeuillehouder:	Wethouder Windhouwer

Voorstel

1. De raad stelt een bedrag van € 1.500.000 beschikbaar vanuit het vastgestelde Meerjaren Investeringsprogramma (MIP) 2025-2030 voor maatregelen in de openbare ruimte als gevolg van netverzwaring.

Inleiding

De verduurzaming van wijken in Nijkerk en het stimuleren van duurzame energieopwekking, brengt uitdagingen met zich mee, zoals netcongestie. Netcongestie verwijst naar de situatie waarbij de vraag naar elektriciteit op een bepaald netpunt groter is dan het vermogen van het bestaande elektriciteitsnet om deze vraag te leveren. In veel wijken in Nederland, waaronder Nijkerk, zijn de elektriciteitsnetwerken ontworpen voor lagere belastingen. Hierdoor zijn de grenzen van wat het stroomnet aan kan bereikt. Dit wordt in woonwijken met name veroorzaakt door opwek van elektriciteit via zonnepanelen en een toenemende vraag naar elektriciteit als gevolg van elektrisch rijden, verwarmen en koken. Deze energietransitie zorgt ervoor dat het elektriciteitsnet steeds meer wordt belast, wat leidt tot spanningen in de infrastructuur.

In de Routekaart 2050 is als doelstelling opgenomen het terugdringen van fossiele brandstoffen en het stimuleren dat woningen van het gas af gaan. Dit vraagt om verzwaring van de energie-infrastructuur (vervanging en toename van middenspanningsruimtes) en vervanging van (verouderde) elektrakabels, om storingen of uitval van het net te voorkomen.
In afstemming met netbeheerder Liander en gemeente Nijkerk wordt gezamenlijk gewerkt aan de netverzwaring door o.a. de werkzaamheden zoveel mogelijk gezamenlijk te plannen, af te stemmen en werkzaamheden volgordelijk uit te voeren. Om dubbele kosten en overlast zoveel mogelijk te beperken is het streven om de werkzaamheden van netverzwaring te koppelen aan de noodzakelijke reconstructies.

Met dit voorstel wordt gevraagd de benodigde financiën beschikbaar te stellen voor de extra kosten die voortvloeien uit netverzwaring en aanvullende maatregelen in wijken waar reconstructies gepland staan.

Beoogd effect

Het combineren van de werkzaamheden van Liander in het kader van netverzwaring en de opgave van de gemeente Nijkerk om reconstructies (van wijken) uit te voeren leidt tot efficiënt werken van de partijen enerzijds. Anderzijds leidt dit tot extra kosten om de werkzaamheden op elkaar af te stemmen en de kwaliteit in de openbare ruimte en de leefbaarheid te verbeteren. De samenhang van de werkzaamheden leidt na de werkzaamheden direct tot beperken van netcongestie en draagt bij aan de lange termijn doelen op het gebied van energieneutraliteit.

Argumenten

1.1. De maatregelen ondersteunen de realisatie van de Routekaart Energieneutraal Nijkerk 2050

In de Routekaart Energieneutraal Nijkerk 2050 is opgenomen dat de infrastructuur aangepast dient te worden voor een toekomst met duurzame energievoorzieningen. De geplande maatregelen zorgen ervoor dat de gemeente klaar is voor de overstap naar volledig elektrische systemen, zoals warmtepompen en zonnepanelen, die een cruciale rol spelen in het behalen van de klimaatdoelen. Daarnaast draagt dit bij om in de toekomst aardgasvrij te zijn.

1.2. De maatregelen dragen bij aan een toekomstbestendige energie-infrastructuur.

Door de verzwaring van het elektriciteitsnet en de integratie van duurzame energiebronnen, kan worden voorzien in de groeiende vraag naar stroom die voortvloeit uit de verduurzaming van woningen, het gebruik van warmtepompen en laadpalen voor elektrische voertuigen. Het voorkomt dat het net overbelast raakt, wat kan leiden tot storingen en uitval van het elektriciteitsnet.

1.3. De werkzaamheden dragen bij aan het versnellen van de realisatie van de energie-infrastructuur

Het tegengaan van netcongestie kan door in te zetten op de volgende sporen: 1) het versnellen van realisatie van de energie-infrastructuur, 2) integraal programmeren van toekomstige investeringen en 3) slimme energie-oplossingen. Het verzwaren van het elektriciteitsnet in de bestaande wijken past binnen het eerste spoor. De netverzwaring combineren we met reeds geplande werkzaamheden/reconstructies in de wijken, zoals werk aan wegen, riolering en groen.

1.4. Het integreren van de maatregelen in geplande werkzaamheden is efficiënt

Door de netverzwaring en andere benodigde maatregelen (zoals riolering en puinverharding) te integreren in de herinrichtingsprojecten van de wijken brengt veel voordelen met zich mee. Het zorgt voor een gestroomlijnde uitvoering van de wijkherinrichtingen, met minimale overlast voor de bewoners en een maximale benutting van de beschikbare middelen. De samenhang van de uitvoering van de netverzwaring en de reconstructies hebben het voordeel voor de bewoners om overlast te beperken in de wijk door alle werkzaamheden achter elkaar aan te plannen. Het brengt ook extra kosten met zich mee. Liander voert netverzwaring uit met kabelvervanging en het plaatsen van middenspanningsruimtes. Dit vraagt om aanpassingen in de openbare ruimte om de kwaliteit te verbeteren en deze worden door de aansluitende werkzaamheden in het kader van de reconstructie uitgevoerd. Deze extra kosten bestaan o.a. uit beter aansluiten van functies, het aanbrengen van extra fundatie en het inpassen met groen.

Kanttekeningen

1.1. De afhankelijkheid van netbeheerders kan leiden tot vertragingen.

De afstemming met nutspartijen is complex en kan de uitvoeringsplanning beïnvloeden. Het is dan ook zaak om deze partijen vroegtijdig te betrekken in het proces. Desondanks kan de afstemming tot vertraging leiden in verband met het inbedden van derden in het proces. Dit brengt daarmee extra kosten met zich mee en/of kan dit leiden tot vertragingen in de uitvoering.

1.2. Bij onverwachte complicaties kan het budget onvoldoende blijken te zijn.

Geraamde kosten zijn op basis van huidige gegevens. Indien de geraamde kosten niet toereikend zijn door onverwachte omstandigheden, zal hierover nadere besluitvorming over moeten plaatsvinden via de raad.

Financiën

De totale kosten van € 1.500.000 zijn met itemnummer 115 opgevoerd bij het Meerjaren Investeringsprogramma (MIP) 2025-2030 zoals vastgesteld door de gemeenteraad. Zie hiervoor raadsvoorstel met zaaknummer 1732353.

De € 1.500.000 komt uit het Projecten Ruimtelijke Maatschappelijke Investeringen (PRMI) dat in 2020 is vastgesteld. Er ligt hiervoor een claim op de algemene reserve. Bij de toekomstige omvang van de algemene reserve (AR) is hiermee rekening gehouden. Na besluitvorming wordt de claim definitief en zal de dekking vanuit de algemene reserve worden omgezet naar de reserve investeringen met maatschappelijk nut, waarmee de jaarlijkse kapitaallast van deze investering structureel is gedekt.

Financiële onderbouwing:

Tabel 1: Basisgegevens investering

Investeringssom	€ 1.500.000
Rentepercentage	2,5 %
Afschrijvingstermijn (jaar)	25
Kapitaallasten	€ 97.500
Aanvang kapitaallasten	2027 *

**1 De investering wordt in onderdelen gefaseerd opgeleverd. De afschrijving start in het jaar na (t+1) dat de investering is afgerond.*

Tabel 2: Financiële consequenties van de beslispunten

LASTEN					
	<I/S>	2026	2027	2028	2029
Totaal	Structureel	€ 0	€ 97.500	€ 96.000	€ 94.500

Overige toelichting
De € 1.500.000 is bestemd voor de geplande wijken / reconstructies zoals hieronder aangegeven. Conform de huidige planning en prioritering gaat het hierbij om de wijken gepland in de komende jaren 2025-2030:

- Rensselaer: € 325.000
- Campenbuurt: € 175.000
- MIP 81: Beulekamp: € 250.000
- MIP 82: Paasbos deel 1: € 250.000
- MIP 87: Hoevelaken Midden: € 300.000
- Aanvullend: vrij te besteden in regulier reconstructies (gemeentebreed): € 200.000

Er wordt goedkeuring gevraagd om binnen de maatschappelijke opgaaf ‘1.1 Ruimte, een thuis voor iedereen’ en binnen een BBV taakveld het budget wendbaar in te zetten. Dit houdt in dat, indien na toetsing blijkt dat een andere wijk meer prioriteit heeft het budget kan worden verschoven naar die wijk(en).

Communicatie
In de voorbereidende fase vindt regelmatig afstemming plaats tussen gemeente en Liander. De wijkbewoners worden geïnformeerd over de reconstructie en netverzwarende maatregelen via bewonersbijeenkomsten, brieven over de stand van zaken en planning (als onderdeel van de projectcommunicatie). Ook kunnen inwoners via de BouwApp op de hoogte blijven van het proces.

Vervolg
Na vaststelling van dit besluit worden de budgetten benut voor de noodzakelijke planvorming en uitvoering van reconstructies in de genoemde projecten.

Bijlagen
Geen

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

de secretaris,	de burgemeester,
de heer drs. J.G. de Jager	mevrouw T. de Jonge-Ruitenbeek

RAADSBESLUIT

Nummer: 2025-016

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 18 februari 2025

b e s l u i t :

1. De raad stelt een bedrag van € 1.500.000,- beschikbaar vanuit het vastgestelde Meerjaren Investeringsprogramma (MIP) 2025-2030 voor maatregelen in de openbare ruimte als gevolg van netverzwaring.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk d.d. 17 april 2025,

de griffier, de voorzitter,

mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN mevrouw T.T.E. DE JONGE-RUITENBEEK